

Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen
Kalaallit Nunaanni Inatsisartut

Sanaartugassanut aningasaateqarfik, 2008-104

Asasara Olga P. Berthelsen

17.11.2008

Aallarniutigalugu apeqqutigisatit pillugit qutsavigissavakkit, taamaalillunga
Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningasaateqarfimmut aningaasaliissutit
atukkallu ineriartornerat pillugit paasissutissiinissamut periarfissinneqarama.

Postboks 909
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 54 00
Fax +299 34 54 10
aan@gh.gl
www.nanoq.gl/aan

1. Ukiut kingulliit pingasut ingerlaneranni sanaartugassat aserfallatsaalisaassallu
eqqarsaatigalugit aningaasat qanoq amerlatigisut atorneqarsimappat? Aamma
sanaartornermut tunngatillugu akit qanoq nikitsigisarsimappat?

AKISSUT: Takussutissiami matuma kingulianiittumi ukiuni ataasiakkaani
atugassanngortinneqartut, ukiuni ataasiakkaani atukkat kiisalu ukiup naanerani
atingaasanit atugassanngortinneqartunit atorneqanngitsut amerlassusaat
takusinnaavatit. Tamatumunnga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq,
inissialiorternermet taarsigassarsiaritat aatsaat sanaartukkap naammassinerani
atorneqalerneranilu tunniunneqartarmata.

Suliassaqqarfik	2005-imiatuga ssann gortin neqartut	2005-imiatukk at	2005-imisinne ruttut	2006-imiatuga ssann gortin neqartut	2006-imiatukk at	2006-imisinne ruttut	2007-imiatuga ssann gortin neqartut	2007-imiatukk at	2007-imisinne ruttut	2008-imiatuga ssann gortin neqartut	31/10 2008-mi sinne ruttut	31/10 2008-imisinne ruttut	31/10 2008-suliat
Inissiat	502	185	318	534	241	294	590	237	353	692	132	560	122
Kulturi, ilinniarti-taaneq ilagee-qarnerlu	236	137	100	246	144	101	346	196	150	376	108	267	96
Innaall., imeq kiassarnerlu	214	132	82	191	114	76	415	280	134	472	145	326	47
Attaveqarneq	55	15	39	134	69	65	144	73	72	79	22	57	69
Isumaginninne q	51	28	23	72	33	39	76	37	39	60	28	31	20
Peqqinnissa-qarfik	40	22	19	41	21	20	22	16	6	28	15	13	14
Assigiiungitsut	48	14	33	92	64	28	44	17	27	23	8	16	67
Avatangiisit pinngortitarlu	30	6	24	24	2	22	12	1	11	11	0	11	29
Katillugit	1.175	537	638	1.334	688	646	1.649	857	792	1.739	459	1.281	464

NB: Immikkoortumi »Assigiiungitsut« pineqarput: Inatsisartut ataatsimiittarfiat, Inatsisartut

Ombudsmandiat, Immikkoortumut pilersaarut (MIFRESTA), Akileraartarnermut IT-mut atortulersuutit nutaat, Illut Sulliviit, Kommuninut tapiissutit aamma Pisortat sanaartorfissagissaanerat.

2008-mut inissialioriternermut aningaasaliissutinit 31. oktober 2008-mi assersuutigalugu atugassanngortinnejartut (taarsigassarsiarititassatut neriorsuutigineqartut) 692 mio. koruuniupput. Piffissami tassani 132 mio. koruunit tunniunneqarsimapput. Tassalu sinneruttut 560 mio. koruuniusut aatsaat ukiuni tulliuttuni sanaartukkat naammassisarneri ilutigalugu tunniussuunneqassapput.

Akit annertussusaannut tunngatillugu nunami sumiinneq apeqqutaalluni allanngorartorujussuupput. Tamanna pingaartumik nunaqarfinni illoqarfinnili minnerusuni sanaartornermut atuuppoq. Illoqarfinni annerni, tassalu Nuuk pinnagu akit assigiaartorujussuupput. Nuummi akit assigiiungitsorujussuupput. Tassani mikisunik ingerlataqarnermi ajoqutissat aammalu sanaartukkat teknikkimut tunngasortaannaat eqqarsaatigalugit pisariusut pissutaasinnaapput. Paarlattuanik annerusunik sanaartornermut akit akuersaarnartut anguneqarsimapput.

12. december 2008-mi piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiata Peqqik-p inissiat 90-it neqerooruteqartitsivigisai suliariumannittussarsiuunneqassapput. Tassanissaq akinik pitsaasunik angusaqartoqarnissaa naatsorsuutigaara.

2. Ukioq maannamiit ukiut tulliuttut pingasut eqqarsaatigalugit, sanaartugassanut aserfallatsaaliinissanullu aningaasat qanoq amerlatigisut immikkoortinnejqarsimappat? Sanaartornermi pilersaarutit eqqarsaatigalugit aningaasartuutit qanoq piviusorsiortigippat?

AKISSUT: Assersuutigalugu ineqarnermi suliat takussutissioriarlugit oqaatigineqassaaq, Namminersornerullutik Oqartussat Nuummi Qinngorpumi

inissiat 300-t, katillugit 26.000 m²-ngajannik annertussuseqartut sananeqarnissaat 2009-mi aallartittussaammassuk. Sanaartugassaq 500 mio. koruunit missaannik akeqartussaq tassani pineqarpoq, taakkunanngalu 300 mio. koruunit avataaniit aningaasalersorneqarnissaat anguniarneqartussaavoq.

Aamma Nuummi Qapiarfiusaami inissiarsuit arfineq marluk iluarsanneqarnissaat pilersaarutigineqarpoq. Suliassaq 320 mio. koruuninik naleqartussatut missiliorneqarpoq, taakkunanngalu 205 mio. koruunit avataaniit aningaasalersorneqarnissaat anguniarneqarpoq. Maniitsumi inissiat 125-t, 11.500 m²-t missaannik annertussuseqartussat sananeqarnissaat pilersaarutigineqarpoq, taakkulu katillugit 200 mio. koruuneropianik akeqassapput, taakkunanngalu 90 mio. koruunit avataaniit aningaasalersorneqarnissaat anguniarneqarpoq.

Suliassat pingasuunnaat taakku sananeqarnissaannut 1 mia. koruunit sinnerlugit atorneqartussaapput, aammalu 600 mio. koruuningajaat avataaniit aningaasalersorneqartussaallutik. Maannarpiaq suliassat pilersaarutigineqartut naammassineqanngitsoornissaannik pasinartoqanngilaq.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Kim Kielsen